

Formulier HA 2^e punt zelfbeproeving
1 vaste belofte 2 vluchtend geloof 3 aangevochten zekerheid

Gemeente,

Het gaat in het Heilig Avondmaal om de vergeving van zonden. Dat kan iedereen horen als de bediening plaatsvindt. Want dan klinkt het na het breken van het brood en vergieten van de wijn: neemt eet, of drinkt, gedenkt en gelooft dat het dierbaar lichaam dierbaar bloed van onze Heere Jezus Christus verbroken is vergoten is tot een volkomen verzoening van al onze zonden. En door verzoening is er vergeving. Doordat er betaald is en voldaan kan er worden kwijtgescholden en vrijgesproken. Dus dat er in de zelfbeproeving aandacht is voor vergeving van zonden dat is zo vreemd niet.

Alleen de manier waarop dat gedaan wordt kan wel vragen oproepen. Want er wordt gevraagd dat ieder zijn hart onderzoekt of hij gelooft dat hem al zijn zonden vergeven zijn. Vergeven zijn! Niet vergeven kunnen worden, niet vergeven moeten worden, niet hopen dat ze vergeven zijn, maar vergeven zijn. En dat mij Christus gerechtigheid geschonken is. Weer voltooid verleden tijd. Dus dat je zeggen kunt: "mijn zonden zijn vergeven". En dan horen we ook nog het woordje 'gewis' in dit punt klinken. En gewis dat betekent 'zeker'. En dan komt er ook het woordje 'volkomen' in voor. Dus het lijkt erop dat je moet geloven dat je zonden vergeven zijn en dat dat gewis en volkomen moet zijn. En dan kan menigeen denken: zover ben ik niet, nog lang niet zelfs. Als ik geloof mag hebben is het in elk geval niet zo groot en zo vast als hier gevraagd word.

Dan moeten en mogen we er eerst op letten gemeenten wat er in dit 2^e punt centraal staat. En dat is het woordje 'belofte'. Heel het 2^e punt is een uitwerking van het woordje belofte. En die belofte is vol. Die omvat alles. Die omvat de vergeving van zonden en de toerekening van Christus gerechtigheid. Zo vol is die belofte van God. God doet iets volmaakts. Als Hij een zondaar aanneemt dan trekt Hij als het ware je vuile kleren uit en tegelijk trekt Hij je nieuwe kleren aan. Je zonden doet Hij weg, en tegelijk bedekt Hij je met het kleed van Christus gehoorzaamheid. Dus dan heb ik alles, dan ben ik volmaakt, een tien. Of met een ander beeld: stel je leven is een schrift. Met allemaal sommen. En nu is bladzijde na bladzijde het fout gegaan. Allemaal strepen erdoor. Geen enkele voldoende. Alle bladzijden van je leven: zwart van zonde.

De ene na de andere. En wat doet God? Hij scheurt al die zwarte bladzijden eruit. Vergeving. En dan zegt Hij niet: nou opnieuw proberen, zorg dat je een voldoende krijgt. Nee, Hij plakt er allemaal bladzijden in die volmaakt perfect goed zijn. Gemaakt door Christus. En je levensschrift is helemaal goed en perfect. Om zalig te worden hoef ik niets meer te doen. Om God ervoor te danken, ja daarvoor zou ik wel alles willen doen. Maar om zalig te worden hoef ik niets meer te doen. Mijn schrift is goed ingevuld met allemaal tienden, ik ben bekleed met vlekkeloze witte kleren. Zo vol is Gods belofte. Hij verkeerde neemt Hij weg, en het volmaakte schenkt Hij ervoor terug.

Daar gebruikt de Bijbel prachtige beelden voor:

Micha 7 Gij zult onze zonden werpen in de diepten der zee. Afval storten in de oceaandiepte.

Jesaja 38 Gij hebt al mijn zonden achter Uw rug geworpen.

Onzichtbaar. En God draait Zich nooit meer om.

Psalm 103: zo ver het west verwijderd is van 't oosten zover doet Hij onze overtredingen van ons.

Dat woord voor vergeving dat wordt nooit van mensen gebruikt. Alleen van God. Blijkbaar kunnen mensen dat niet. Zo vergeven als God.

Mensen blijven altijd herinnering houden en als het weer gebeurt zeggen ze: dat is nou al de 2^e keer. Ja wel vergeven, maar niet vergeten. God vergeeft en vergeet. Zoals alleen Hij dat kan.

En die volle belofte van God is zo volkomen, dat God me dan aanziet als had ik zelf in eigen persoon voor mijn zonden betaald en alle gerechtigheid volbracht. Zo volkomen is het dan. Want Hij ziet me aan in Christus. Hij zet Christus voor mij. Zoals wanneer je een witte kast voor een zwarte muur zet. Dan zie je alleen maar wit, en geen zwart, want dat zit erachter en dat valt weg. Zo ziet God zondaren aan in Christus. En dan zijn zij volmaakt. Hebben een tien. In Hem. In Christus. Want Hij droeg de zonde volkomen weg, droeg alle straf, zo diep en zo zwaar als maar kon. Want Hij volbracht alle gehoorzaamheid vlekkeloos en smetteloos. Bekleed met Hem, schuilend achter Hem geldt dat mij en dat is volkomen.

Die belofte is vol en die is volkomen. En die is gewis. Want zo moeten en mogen we dat lezen dat begin. Want ik zou de zin ook iets anders kunnen lezen: luister maar eens: ten tweede onderzoek een ieder zijn hart of hij ook de belofte van God gewis gelooft dat hem al zijn zonden vergeven zijn enz. Maar u hebt het gemerkt: dan heb ik wat

veranderd en verwisseld. Het woordje gewis, zeker, heb ik dan voor het woordje geloof gezet: dat ik de belofte gewis geloof. Maar daar staat het niet: het woordje gewis staat voor het woordje belofte. Die belofte van God is gewis. Die is zeker. Die staat als en rots. Het geloof in de belofte is niet altijd even gewis, even zeker en vast. Dat geloof in die belofte kan heel bestreden zijn, aangevochten worden, zwak zijn, klein zijn. En heeft juist daarom het Heilig Avondmaal nodig. Maar de belofte die staat vast. Dat God in Christus zonden vergeeft. God zegt: "In Christus vergeef Ik". En die belofte van vergeving is vol en volkomen. En die is zo zeker als wat: onwankelbaar, onwrikbaar. Zo is God, zo doet God, om Christus wil. En die belofte is als een haven. Een veilige haven. En zondaren worden genodigd om vanaf de levenszee deze haven binnen te komen.

En er zijn tenslotte maar 2 soorten mensen. Mensen wiens zonden vergeven zijn en die alles hebben van het Koninkrijk Gods. En mensen wier zonden niet vergeven zijn en die overal buiten staan.
2 vluchtend geloof

Wat is dan geloven? Geloven dat is deze haven binnenvluchten. Geloven is vluchten tot Jezus in Wie deze belofte ja en amen is. Dat zie je ook heel duidelijk in de Evangelien. Waar we mensen tegenkomen met een groot geloof: de hoofdman over honderd. Met een klein geloof: de discipelen die roepen red ons wij vergaan, met een aanhoudend geloof als de Kananese vrouw, met een wankelmoedig geloof als die vader die zegt: ik geloof om mijn ongelovigheid te hulp. Maar één ding deden zij allen: komen tot Christus. Geloven is komen tot Jezus, vluchten tot Christus in Wie de belofte van vergeving vol, volkomen en zeker is.

Daar is ook dat eerste op gericht. Dat eerste punt van zelfbeproeving over onze zonden. Daarom bedenke een ieder zijn zonden en vervloeking opdat hij zichzelf mishage en zich voor God verootmoedige. En als je dat in waarheid doet, dan is dat een trechter die je tot Christus leidt. Echte zondekennis is een trechter die je tot Jezus leidt en doet vluchten.

Kijk, dat begint vaak met één zonde. Waar God je aan ontdekt. Iets wat er bovenuitsteekt. En dan laat God je zien: die ene zonde zit heel diep. Is als een klein boompje met een enorm wortelstelsel eronder. Het zit veel dieper dan een vlekje dat je wel even wegpoetst. En er zit veel meer. Niet alleen die ene zonde, maar alle zonden zitten in je hart.

En het is veel erger: niet maar een gebrek of een foutje, maar overtreding tegen de hoogste Majesteit. Die dat nergens aan verdiend heeft dat je Hem zo behandelt en Die daarom toorn over de zonden.

En er blijft niks over dan vergeving. De levenszee is te onstuimig om rust in te vinden. De haven van vergeving is de enige uitkomst. Er zijn wel andere woorden die met 'ver....' Beginnen, maar die voldoen niet. Je kunt je zonden vergeten. In het begin heb je er veel last van en denk je er ieder uur aan, na een tijdje wordt dat minder en na verloop van tijd ben je het vergeten. Maar dat voldoet niet, dat geeft geen rust. Je kunt je zonden vergoelijken. Het was toch niet zo erg. Er zijn toch wel ergere dingen trouwens. En bovendien deden anderen het ook en doen ze tegenwoordig wel ergere dingen. En in deze tijd kun je toch eigenlijk niet helemaal leven zoals zou moeten. Maar dat voldoet niet, dat geeft geen rust meer.

Je kunt je zonden verbeteren: proberen beter te gaan doen, niet meer te doen, je voornemen er alerter op te zijn. Misschien lukt het wel, maar uit welk motief is het dan geweest? Waar is de liefde tot God en Zijn eer? En al zou het helmaal lukken, wat dan met de zonden die achter je liggen? Die blijven openstaan, die kun je niet overdoen.

De levenszee is onrustig en het stormt. Vergeten helpt niet, verontschuldigen helpt niet, verbeteren helpt niet. De zee is dreigend van de stormen van Gods gericht en oordeel. Zo Gij in het recht zult treden en gadeslaan, dat betekent: oprapen, bijeenverzamelen, bijeenharken van alle dagen van mijn leven, al onze ongerechtigheden: wie zal bestaan? Geen vrede, geen rust. Over de zee van mijn leven raast de storm van Gods toorn en die zal niet overgaan. Die storm zal niet gaan liggen, maar alleen maar aanwakkeren.

Alleen vergeving is de haven! Alleen vergeving kan rust brengen. Dat is de haven. Zondekennis is de trechter die doet uitkomen bij Christus in wie de beloften van vergeving vast en zeker zijn. In Hem vergeeft God! Vol, volkomen en vast en zeker. Zondekennis drijft de haven binnen, naar Christus. Mijn zonden zijn te erg om te vergeten, vergoelijken te verbeteren. Zij zijn te erg om mee te blijven leven en sterven. Vergeef mij toch om Christus wil. Omwille van Zijn lijden en sterven, Zijn voldoening en gehoorzaamheid.

We horen Psalm 32 zeggen en zingen: Maar ik beleed na ernstig overleg mijn boze daan Gij naamt die gunstig weg. Hoort u dat? Daar zit niks tussen. Geen seconde. Ik zeide ik zal belijdenis doen van mijn

overtredingen voor de HEERE en Gij vergaapt de ongerechtigheid mijner zonde. Daar zit geen teken tussen, of gevoel. Daar zit niks tussen. Daar zit niet tussen of voor dat ik voel dat ze vergeven zijn, of dat ik een gevoel krijg van opluchting of verlichting. Daar zit niet tussen dat ik verbetering opmerk, dat ik minder zondig of minder vaak en minder erg. Daar zit niks tussen. God vergeeft om Christus wil.

En hoe ik dat weet? Uit Zijn belofte. Dat Hij zegt dat Hij God is Die vergeeft in Christus. En dat zegt Hij tot ieder, en in de doop heeft Hij het gezegd en verzegeld aan u, jou en mij op naam. Zou Hij dat niet menen en niet waarmaken? Zou in Christus er niet voldoende niet genoeg gerechtigheid zijn? Daarom mag ik dat weten en geloven. En op dat geloof zal ik er ook naar Gods bestel en maat de vreugde van ontvangen. Afhankelijk van mijn karakter of gevoelstemperament. Niet ertussen of ervoor, maar erna en er op. En op dat geloof zal ik ook kracht ontvangen om tegen zonden te strijden. Niet ervoor of ertussen maar erna en erdoor. En daar mag en zal ik ook naar verlangen: Heere, geeft U mij er het gevoel en de kracht van te ervaren.

Gemeente, mag u weten dat uw zonden vergeven zijn? Of u bent nog op zee en uw zonden liggen op u en Gods toorn drukt u eens de hel in. Of u bent in de haven en uw zonden zijn u vergeven en niet meer op u. Waar zijn uw zonden? Op uzelf of op Christus? Onbeleden of vergeven?

Daarbij is van belang dat wij dit tweede punt niet isoleren van de andere 2. Het is het een lichaam: je kunt er niet één orgaan uithalen en er daarmee vandoor gaan. Nee, alles zit in dat ene lichaam op zijn plek en is verbonden met elkaar. Zo ook hier. Die vergeving is verbonden met het ten eerste. De zondekennis drijft naar de haven van vergeving en vergeving verdiept je zondekennis weer. Het werkt op elkaar in. En vergeving werkt uit dat je ten derde God verlangt te dienen en met je hele leven God dankbaarheid te bewijzen. En dat verlangen God te danken laat je weer merken hoezeer je vergeving nodig hebt want wat komt er van die dankbaarheid weinig terecht.

3 aangevochten zekerheid

Nu zeiden wel al: er staat de gewisse belofte van God. Die belofte is gewis. Dat geloof in die belofte is niet altijd even zeker en gewis. En dat is ergens ook wel te begrijpen. Want er zit in dat geloof een spanning, een tegenstelling die er eigen aan is. Het is niet een 'dus' geloof, maar een 'nochtans'/'en toch' geloof. Kijk maar in het

formulier: je bedenkt je zonden en vervloeking, maar je gelooft vergeving en volmaaktheid. Kijk maar naar de HC zondag 23: je geweten zegt dat je tegen alle geboden hebt gezondigd en er geen hebt gehouden en nog steeds tot alle boosheid geneigd bent, maar je gelooft dat je vergeving hebt en volmaakt bent. Je geweten klaagt aan, maar je gelooft vrijspraak, je bedenkt je vervloeking, maar je gelooft volkomenheid. Dat zit een spanning, tegenstelling in die aan de gelovige eigen is.

Daar komt nog bij dat satan niets zo irriteert als geloofzekerheid. Eerst zegt hij tegen zondaren: je hoeft de haven niet in van vergeving in Christus. En daarna zegt hij: je mag de haven niet in van schuldvergeving in Christus.

Dus dat die zekerheid van het geloof onder druk staat is wel te begrijpen. Daar zien we ook uit: zekerheid van het geloof is geen paal, maar een plantje. Geen paal die in één keer in je leven wordt weggezet en dan heb je die. Altijd even groot en even vast. Zo denken mensen dat wel eens. Zekerheid krijg je een keer, ineens, en dan heb je die voorgoed. Nee, het is als een plantje. Kan heel klein beginnen. Kan onder luis zitten van aanvechting, onder de ziekte van ongelooft, maar biddend en smekend, ziend op Gods belofte wordt het groter en gezonder. Als je dan het geloof een plantje laat zijn, dan is de belofte Gods de zon. En hoe groeit dat plantje? Door zich naar de zon te richten. Dan groeit dat plantje. Door je biddend te richten op de belofte Gods. Zo groeit de zekerheid van het geloof.

Het geloof sterker? Dan kijken we eens naar een Psalm die hier over gaat. Psalm 51. Gedicht, gebeden nadat David zo vreselijk gezondigd heeft met Bathseba en Uria. Hij heeft wat te overdenken aan zonden en vervloeking en zijn geweten klaagt hem wat aan. En in Psalm 51 bidt David. Om vergeving. Wel 10 keer. Steeds met andere woorden. Waarom bidt David dan wel 10 keer om vergeving? Dat moeten we goed zien. Niet om God. Als zou god niet direct vergeven na 1 keer, maar alleen na herhaald bidden willen vergeven. Alsof God overgehaald moet worden om te vergeven. Nee. Eén gebed heeft vergeving. Direct. Maar David bidt wel 10 keer erom om zijn geloof in de vergeving te vergroten. Om zijn geloof te versterken dat al die vreselijke zonden in één keer totaal vergeven zijn. Dat is zo groot, daar heeft David gebed voor nodig om dat te geloven. dus David bidt dat niet 10 keer om God te laten vergeven, maar om zijn geloof in die vergeving.

De belofte van God is als een rots zo vast en zeker zeiden we al. Laat het geloof nu een schip zijn. Dat zijn kabels om die rots slaat. Nergens anders is redding te vinden. Dan kun je een schip hebben dat valk bij de rots ligt, de kabel is kort en het schip ligt vlak tegen de rots, het schip ligt stil. Maar een ander schip ligt vast et een lange kabel. Een heel eind van de rots vandaan. En dat schip heeft ruimte om te bewegen. Om met de golven heen en weer geslingerd te worden. Het schip ligt wel vast, maar niet stil. Geloof is geloof als het vastligt aan de rots van Gods belofte in Christus. Het sterke geloof ligt vast en ligt ook stil. Voelt de vastheid die de rots geeft. Het zwakke geloof ligt vast, maar niet stil, want is van verre. Voelt de vastheid van de rots niet. Het verschil zit hem niet in de rots die is voor beiden even vast. Maar in de sterkte van het geloof.

Zo stonden we stil bij dit tweede punt van zelfbeproeving. Is uw leven de haven ingevlucht van de belofte van vergeving om Christus wil? Ligt uw leven vast, niet stil misschien, wel vast aan de Rots Christus? Dan mag u het zondag horen en proeven: dit is Mijn lichaam dat verbroken is tot volkomen verzoening van al onze zonden. Mijn bloed, vergoten tot volkomen verzoening van al onze zonden.

En dan geldt: wie vergeving heeft, heeft alles. Vergeving is de deur van Gods schathuis. As die deur open is gegaan dan mag je overal komen, dan heb je alles. Dan heb je recht op het eeuwige leven, dan heb je de in woning en verzegeling van de Heilige Geest, dan heb je de vernieuwing van je leven, dan heb je de overwinning op de dood dat die een doorgang is geworden, dan heb je alles. Amen